

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popului Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni
Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjean în Ploști

Statul unitar.

(5). Am văzut, în articoli anteriori, (vezi nr. 109 și 121), cum întemeietorii partidului liberal-maghiar, exaltând ideea națională, au creat curent pentru „ideea statului unitar-maghiar, într'un timp când asemenea exagerări și „idei” puteau fi explicabile, dacă nu scusabile și admisiibile; am văzut, de asemenea, cum de atunci încoace masele populare s'au încăpăținat în „idee” și cum astăzi ele o impun cercurilor conducătoare, care nu au tăria nici voință de a abate curentul din cale-i și de a crea un altul sănătos, în acord cu datele și sfaturile rațiunii.

Poate-că, totuși, unii vor zice: aceasta dovedește energia și persistența rasei maghiare. Noi pretindem, că dovedește numai amportamentul ei nesocotit, lipsa ei de matură reflecție. Și pentru a dovedi afirmațiunea noastră e de ajuns să cugătam puțin asupra valorii ce are „ideea” statului unitar într'o țeară constituită etniceste în condițiunile Ungariei.

Înainte de a discuta acest fapt, nu credem de prisos să facem o remarcă, asupra căreia de sigur toată lumea e de acord: Entusiasmul e bun lucru și de multe-ori foarte necesar. Dar' entusiasmul trebuie să se lase a fi condus de rațiune, în tot cazul să nu vină în conflict cu ea. Din momentul ce acest conflict se produce, entusiasmul devine un pericol cu atât mai mare cu cât este mai aprins și mai în contradicție cu rațiunea rece, mai depărtat de regulile și legile sale. Și, după-cum vom vedea, entusiasmul Maghiarilor pentru „ideea” statului unitar-maghiar e departe de a se găsi pe linia rațiunii reci și reflecției mature, — care singure conduc, ca niște legi fixe, destinele omenirii, — sau de a merge cel puțin paralel cu aceste înalte însușiri ale spiritului omenesc.

Să vedem acum ce valoare poate avea „ideea” statului unitar în Ungaria.

Din punctul de vedere al dreptului internațional trebuie să o recunoaștem, că naționalitățile, rasele adevărate sau pretinse, cărora aparțin locuitorii unui teritoriu, limbile pe care acești locuitori le vorbesc, sunt fără nici o influență directă; dar' din acelaș punct de vedere considerate, ele au o importanță morală, politică și socială, care poate fi foarte considerabilă.

Astfel, Românii de sub coroana Sfântului Ștefan nu au ambasadorii lor pe lângă curțile și guvernele statelor străine, dar' nimeni nu mai poate afirma astăzi, că ei nu înseamnă un element politic de care să țină socoteală; din contră, vedem, că ziarele, bărbaii de stat și cugetătorii de pretutindenea le acordă toată atențiunea la care însemnătatea lor, considerată din toate punctele de vedere, le dă dreptul.

Ceea-că zicem despre Români trebuie să o spunem și despre Sași, Sârbi, Slovaci, etc.

Un popor, prin chiar faptul existenței sale, e un factor de care un stat nu poate să nu țină socoteală fără a comite o greșală menită să se răbune în contra lor însuși.

Așa cum e constituită Ungaria, ideea statului unitar e ceva absolut cu neputință; ear' cei cari stăruiesc în o asemenea idee, nu dovedesc altceva, decât că sunt în ceartă cu buna și dreapta rațiune și că se complac a respira într'o atmosferă de minciună și de absurdități.

și limba lor îi excludea dela suflarea împărțire europeană" (pag. 332).

Ce departe sîntem de îngămfarea maghiară și cât de aspre le vor părre Ungurilor următoarele concluzii ale domnului Auerbach, în care domnia-sa, surpă din temelie visul atât de scump al șovinistilor din Budapesta, al unui stat unitar-maghiar, ce s'ar pute realiza în viitor.

"Formula unui stat centralist și despotic nu s'a arătat nicăieri neputința și vanitatea mai mult decât în Austro-Ungaria. Au trecut vremurile cînd masele omeniești inconștiente, plastice, erau ca o ceară moale în mîna despoților."

Maghiarii comit un adevărat anacronism cînd se încearcă să întemeieze o națiune, una și vie, pe cadavrele diverselor naționalități, cari toate aspiră la viață" (p. 331).

"Este în adevăr o curată nebunie ca în momentul cînd se poate asigura, că Austria a ajuns la terminul fatal al evoluțiunii sale, Ungaria să încerce o contrafacere artificială și monstruoasă a unor formațiuni politice învechite, cari n'au avut să lupte pe vremea lor cu repugnantele etnice și cu sentimentul național al aceloră pe cari îi cuprindau în cadrul lor" (pag. 332).

"Ungaria este în definitiv un organism cu aceeași complexiune ca și Austria, ea este ruinată de același rău, ea este roasă pe marginile ei de naționalitățile ostile ca de niște adevărate disolvante" (pag. 333).

Ungaria se încearcă înzadar să-și înjunjoare soarta și se întărește agonia imperiului din care face parte.

Spectator.

Războiul ispano-american.

Știrile mai nouă anunță unele ciocniri între Spanioli și Americani, la Guantanamo. *Evening Journal* are știre, că o patrulă americană a arestat 18 soldați spanioli, între cari un ofițer. Americanii au luat dela Spanioli 100 de puști Mauser și 10.000 de cartușe. O depeșă din Washington anunță, că Americanii ajută de insurgenții lui Garcia, au ocupat orașul *Averaderos*.

De altă parte din Madrid se anunță, că generalul *Asas*, a declarat în cameră, că știrile referitoare la debarcarea pe malul dela Guantanamo sînt foarte favorabile pentru armele spaniole.

Germania a trimis la Filipine o flotă. Din Washington se anunță, că conform informațiilor primite oficios, această flotă n'are alt scop decît se apere pe sudul germani din Manila.

Cronică politică.

Crisă ministerială în Franța.

La o săptămână după alegerile generale pentru camera franceză, s'a ivit criza ministerială, care s'a sfîrșit cu căderea cabinetului *Méline*. Din Paris se depeșează, că ministrul *Méline* și-a dat demisia și președintele *Faure* a primit-o. Causa căderii este alianța sau legătura, ce a existat între guvern și între partida clericală - monarhică din dreapta camerei, legătură tănuțită de guvern. Căderea s'a întîmplat în urma interpelației lui *Brisson*, fostul preșident al camerei, care a somat guvernul să răspundă, că voește să rupă legătura cu dreapta, ori ba? S'a născut o discuție mai lungă și în urmă camera a enunțat aproape unanim (cu 527 voturi contra 5), că va observa o *politica democratică de reformă*, basată pe uniunea republicanilor. Aceasta a fost propunerea lui *Ribot*. La ea a făcut deputatul *Henri Ricard* un amendament de cuprinsul, că *"și se va răzîm exclusiv pe majoritatea republicană"*.

Ministrul *Méline* s'a declarat contra amendamentului, dar camera îl primește cu 295 voturi contra la 246. Prin aceasta soarta cabinetului *Méline* a fost decisă.

Cabinetul *Méline* a stat la cîrmă 2 ani, o lună și 14 zile, relativ mult, după-cum se perondează în Franța cabinetele.

În urma abdicării se fac multe combinații, cu privire la noul cabinet. Să amintim că la nou prim-ministru *Ribot* sau *Charles Dupuy*, *Loubet* și a. Alții earși zic, că va fi încredințat cu formarea noului cabinet tot *Méline*. Se afirmă, că *Faure* voește, ca ministrul de externe al cabinetului *Méline*, *Flanotau*, la ori-ce cas se facă parte din noul cabinet.

Chestiuni școlare.

Un învățător model.

Știri mărunte. Anarchistul *Alien-vant*, care în noaptea de 19 Ianuarie a atacat o patrulă de poliști, dintre cari pe mulți i-a rănit, a fost condamnat la moarte, de către tribunalul din Paris.

— Un mare incendiu a fost alaltăieri în Budapesta. Casa Thouet cu patru catari de pe malul Dunărei a fost victima flăcărilor.

— Milionarul și marele bursier de cereale din America, Leiter, a falimentat.

— Marele romancier *George Ebers* este greu bolnav.

— *Mascagni* a compus o nouă operă în trei acte cu titlul „*Iris*”. Noua operă va fi reprezentată în curând la teatrul *San-Carlo* din *Neapole*.

— Însemnătatea lui Gladstone a costat 75.000 franci.

La

Abonament lunar

pentru Iunie st. v.

— cu prețurile din capul foi —

Invită

Administrațiunea ziarului „**TRIBUNA**”

Societatea „Inocențiu M. Clain”

— Raport general pe anul școl. 1897/98. —

Între podoabele clericului un loc însemnat ocupă știința. Ea luminează mintea, regulează și conduce voința, nutrește virtutea, însușește adevărul, însoțește înțelepciunea și inspiră sfaturi bune. Din acest motiv, precum în trecut, așa și în prezent, trebuie îmbrășată din două părți, atât de către părinți, cât și de către copii, — considerând însă urmările desastroase ale lipsei ei, trebuie îmbrășată cu deosebire de luminătorii poporului — de preoți, — căci numai în acel caz se poate avea în vedere și împlini mandatul evanghelic: „Mergând învățați toate popoarele...”, care e și devisa noastră.

Noi, cari suntem urmăritorii acelor bărbai, cari cu sângele lor propriu au dat avânt lumii și dezvoltării intelectuale, avem și trebuie să avem în vedere mandatul: „Mergând învățați toate popoarele...”, și noi nu-l putem îndeplini decât prin dezvoltarea noastră atât morală cât și intelectuală, la cari contribuie așa de mult asocierile.

Aceasta au avut-o în vedere și antecesorii nostri, când înainte cu 34 ani au pus basă unei societăți, ca astfel împrumutat să se edifice, să-și cunoască mai bine adevărata lor chemare de *preot român* prevăzând, că viitorii necredinței pe zi ce merge vor bate tot mai tare la inima poporului nostru.

Pătrunși deci de sublima chemare, dornici de a-și cunoaște toate cele ce se țin de sfera activității unui adevărat *preot român*, în 18 Februarie 1864 înființară o societate, cu o bibliotecă, care contribuie mult la învierea capitalului nostru intelectual, ca astfel la timpul său acest capital să-și găsească trebuința spre învingerea multor lupte, cu cari avem să dam piept în sublima, dar spinoasă noastră cale.

Intrucât ne-a succedat nouă a cultiva acest arbore frumos, sădit de înaintașii nostri să poată vedea din urmăritorii resumat asupra mersului și progresului societății noastre în decursul anului școl 1897/98.

Ședințele societății.

Ședințe s-au ținut în decursul anului 15 și anume: 6 ordinare, 3 extraordinare, 4 literare una constituată și una generală.

În acestea pe lângă rezolvarea afacerilor, referitoare la administrarea corectă a societății s-au ținut și operațiunile însumă de 30, dintre cari critice 19, și s-au declarat cu totul 8 poezii.

Completerea noului comitet, ales în ședința constituată a anului trecut, s-a întâmplat la 1. ședință ordinară și anume: dl Iacob C. Domșa, teolog an I. fu ales notar al ședințelor. Dl Nicolae S. Aron, scriitor al foi: „*Furnica*”. Tot în această ședință dl Victor Varga, teolog anul IV.

Alegerea noului comitet pe anul școl. 1898/9 s-a efectuat în ședința constituată, ținută în 3 Maiu n. c. în persoanele dlor: Victor Macavei, teolog an III. președinte; Vasiliu Suciu, an II. vicepreședinte; Simeon Moldovan, an III. secretar; Ioan Crișan, an II

Mare alegere

Anunț de deschidere!

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am deschis în piața de aici *Piața-mică nr. 2*, în localul mai înainte Anton Demeter o

prăvălie de manufactură și mărfuri curente

sub conducerea domnului Anton Demeter.

Cea mai mare alegere în stoffe moderne pentru haine de dame.

cretone, zephyre, batiste, satine, ploiare și umbrele cu gust, garnituri de pat și masă, perdele de lână și dantele, papoame de mătăș și saten în calitatea cea mai bună. Albituri de domni și dame, mânusi, ciorapi, dantele și tot felul de articli de modă.

Sunt în poziție de a da toți articlii mai susnumiți cu *prețuri foarte ieftine*, pentru-că eu mi-am procurat lucrurile direct din primele fabrici din Viena, Moravia, Silesia, Bohemia. — Pentru dese visite se roagă

cu toată stima

Josef Goldstein,

Sibiu, Piața-mică nr. 2.

[961] 20—

in tapete

Hârtie

pentru

scrierea de model la examen (Propise)

se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

100 bucăți 65 cr.

Dacă îi trebuie cuiva

săpun de toaletă, parfum de batistă, pudră pentru păr și față, piepton de frisat, roci de păr, perie de dinți, pastă de dinți, apă de gură sau ori-ce alt preparat cosmetic pentru cultivarea feței ori a părului,

[1120] 10—20

e de mare importanță

a ști, că toate aceste și alte lucruri pentru toaletă se pot căpăta în recunoscuta cea mai bună calitate și cu mare alegere pe lângă prețurile cele mai ieftine, pentru-că „pur-tându-se comerțul ca ocupațiune laterală nu e împreună cu nici un fel de spese“, la

salonul vienez de ras, frisat și parfumerie

FRANZ M. NIKESCH,

SIBIU,

Piața Hermann nr. 8. (Bretterpromenade).

O calfă de bugner

(dulgher)

căsătorit, fără copii, dorește a intra într-o lucrătoare, aici în patrie, eventual în România.

Reflecții a se adresa la administrația „Tribunei“. [1264] 3—3

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

La Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisius Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adeică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiune de Bolanden (45 pag.) . . . — fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

